

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

EHLERT GYULA,
főszerkesztő.

NÉMETH PÁL,
felelős szerkesztő.

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona, félfévre [5 kor
negyedévre 2.50 korona.
Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
disztributív, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmenték szerint egy négyzet-
centim. után 6 fill. — Allandó hirdeté-
seknél árkedezmény.

Reflexiók

városunk közegészségügyéről.

— dec. 11.

Dr. Chudovszky Mór, a sátor-
aljauhelyi „Erzsébet” kórház
igazgató főorvosa legutóbb a sá-
toraljauhelyi „Szabad Lyceum”-
ban előadást tartott Sátoralja-
u hely város közegészségügyi
viszonyairól.

A dr. Chudovszky Mór elő-
adása során hangoztatott észre-
vételek némelyike városunk köz-
egészségügyi viszonyait nem a
legkedvezőbb színekben tárván
a hallgatóság elé, dr. Szepessi
Arnold városi főorvos azokra la-
puk legutóbbi számában meg-
tette a maga észrevételeit.

Ezekre az észrevételekre most
dr. Chudovszky Mór küldött be
szerkesztőségünkhöz egy visz-
onválaszt, melyet az „audiatur et
altera pars” elvével fogva is s
annál szívesebben adunk le, hogy
e fontos közkérdésben a közön-
ségnek alkalom adassék a tulaj-
donképeni állapot megismerésére,
tisztázására.

Dr. Chudovszky Mór visz-
onválasztát az alábbiakban adjuk át
a nyilvánosságnak:

A Szabad Lyceum feladata igazat
tanítani és felvilágosítani. Ezt tettem
én is, a mikor városunk közegészség-
ügyét választottam tárgyamul. Irányom
az volt, hogy a nagy közönség tu-
datos közreműködése nélkül, hivatal-
ból a legjobb akarat mellett sem lehet
javítani a közegészségügyet. Szepessi
főorvos barátom ezt zokon vette.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A történelem és földrajzitanítás szociális vonatkozásai.

Felolvasta: Veres Ferenc tanár a „Zemplén-
megyei Általános Tanítóegyesület” 1909. évi
dec. 7-én tartott közgyűlésén.

Ez a szó: szociálizmus, mai je-
lentésében nem jelent egyebet, mint
az éhez, fáz, szenvedő tömegek kü-
zdelmét a kevesebb, az élvező és so-
hasem szenvedő egyének ellen.

Az emberiség őskortól kezdve
mindig két ellentétből állott, a va-
gyonosokból s a nélkülözőkből. Ez
értelemben mindig voltak szociálisták
és szociálista ellenesek. Maga a mai
társadalom három osztályra oszlik; az
első csoportot alkotják a vagyontalan
szenvedők, akik legtöbbször vannak s
akiknek örökös küzdelmük van a táplá-
lálék, a ruha, a lakás, a tüzelőfa meg-
szerzése iránt s akik így nélkülözé-
seikben elfojtott bosszuval nézik a
vagyonosok gyönyörteljes életét, a
kiknek a vagyon, a tőke megadja a
boldog, kényelmes megélhetést.

Ezzel ellentétben a második cso-

Pedig ott se volt, a mikor beszéltem.
Egy referátum bántotta jó lelkét.
Mintha az ő akaratát és tudását
valaki kétségbe vonta volna.

Nem használtam sem epés tollat,
sem az Irás szavait. Csak úgy beszél-
tem, a mint éreztem. Éreztem, hogy
hasznos lesz, a mit elmondok. Szepessi
főorvos barátom ezt kárhoztatja. De
lássuk a tény. Tartozom valamivel
az ügy komolyságának.

Az 1897. évi XXXV. t.-cikk
elrendeli, hogy a magyar királyi
kormány köteles évenként egy jelen-
tést tenni az ország közállapotáról,
a melynek egyik részletét képezi az
ország közegészségügye. Egy tartalmas
nagy füzet, a mely a többiek között
az összes népmozgalmi, tehát halá-
lozási és születési adatokat tartal-
mazza. Ezen adatokat használtam.
A belügyminiszterium úgy állítja
össze, például a halálozási adatokat,
hogy abban a helyben előfordult
összes halálesetet veszi számba.
Szepessi főorvos ur ezt nem teszi.
En a belügyi kormány adatait hasz-
náltam, a mikor hasonlatképen idéztem
Budapest, Szabadka, Versecz, Kassa,
Debreczen halálozási arányát. Pedig
ott is vannak kórházak, kora- és halva
szülések és erőszakos halálesetek.
Tehát joggal használhatom fel az
ujhelyi adatokra nézve, a helybeli
m. kir. anyakönyvvezetőség tíz évre
szóló kimutatását. Ha e kimutatás
szerint tíz év alatt meghalt 5436 és
született 7164 ember, ugy a termé-
szetes szaporodás 2178-at teszen.

Ha városunk lakossága az előbbi
évtized adatai szerint évenként 387
lakossal szaporodik, ugy az 1908
végén tényleg elérte a 20000-et. De e
szaporodás csakis bevándorlás alapján
lehetséges, mert még a legjobb esz-
tendőben; 1899-ben is a születések
száma csak 234 esettel mulja felül a
haláleseteket. Sőt volt esztendő 1905,
a mikor e többlet csak 27 volt.

Ha tehát Ujhelynek 1898—1908-ig

portot alkotják a vagyonosok, akik-
nek földbirtok, pénztári betét, ház,
állampapír, tőkejövdelem áll rendel-
kezésükre s akik ennél fogva jövde-
lemtulajdonosok többet fogyasztanak,
mint amennyi az emberi szervezet
normális fenntartására szükséges s
ennél fogva eleszik, elfogyasztják an-
nak a mennyiségnek fölölését, ami
a normális ember napi táplálására
szükséges, vagyis csekélyebb számban
bár, de értékesebb, drágább fogyasz-
tásban szának és ezrek normális táplá-
lálékát, szükségleteit emésztik föl.

Ezek a gazdagok, vagyonosok,
nagy fogyasztók, ahogy a francia szo-
ciálizmus kifejezi: burzsoá. A dúsak,
pazarlók, fölölleges fogyasztók, —
egyszóval: fényűzők.

A harmadik csoportot azok ké-
pezik, akik e kettő határán állanak.
Ebbe a csoportba tartoznak a hivatal-
nokok, értelmi kenyérkeresők, agyuk-
kal dolgozó napszámosok, államnak,
vállalatoknak, intézményeknek alkal-
mazottjai, kik kénytelenek cselekvé-
seiket, gondolataikat, eljárásukat an-
nak az intézménynek szolgálatába
rendelni, mely napi kenyérüket adja,
melytől függenek s melynek törvényei

rendelkezésre álló népmozgalmi vi-
szonyait áttekintjük, ugy az én ada-
taim ellenkezőleg szépitettek, mert a
halálozást 20000 állandó lakosra vo-
natkoztattam, pedig az arányszám
18500. Vagyis a míg a lyceumban
az országos 25:8 átlaggal szemben
27:5 halálozási átlagot számítottam
ki, Ujhelyre a javításnál (18500 : 5436)
29:4 p. m. jut. Vagyis azt tanítottam,
hogy Ujhelyben rosszul gazdálkodunk
az emberi étellel. Ezen javítani mind-
nyájunk kötelessége.

A fertőző megbetegedések tété-
lénél Szepessi főorvos megint csak
nem veszi számba, hogy a belügy-
miniszter a gümőkört állandóan a
fertőző megbetegedések közé sorozza.
Sőt ép annak a leküzdésére fordítja
minden erejét. Így ezen adatokról
kell, hogy tudomást szerezzem. Az
ujhelyi m. kir. anyakönyv adatai
vannak kezemben, a melyek szerint
1907. évben 103 fertőző betegségben
elhalt egyén közül 87 egyén gümö-
kórban pusztult el, 1908. évben 102
fertőző betegségben meghalt egyén
közül 72 halt meg gümőkórban. Ezek
kapcsán kellett azt állítanom, hogy
Ujhely kedvezőtlen közegészségügyi
viszonyai közül a tüdővész, mint
pusztító megbetegedés kimagaslik.
Felhívtam a hallgatóim figyelmét a
védekezés módjára. Es felhívom a
főorvos ur figyelmét éppen eszme-
eseréje kapcsán.

A gyermekhalandóság és az al-
koholizmusról, mindkét pusztító ténye-
zéről idő híján nem beszélgettem. A
mint a főorvos ur is mondja: az ujhelyi
gyermektelep vezető-örvosai gondosak
s a menhely halandósága csekély.
Dicséret önmagában.

Az építkezési viszonyokra nézve
azt ajánlottam, hogy ne kamatoztassa
a közönség drágán a pénzét, a mikor
nyers lakásokba bevonul, a mikor
nem törmelékkel, de rohadó szeméttel
tölti fel háza tájékát, a mikor frissen
falazott iskolába engedik gyermekei-

megsértésével kiteszik magukat és
családjukat a nélkülözésnek, szenvedé-
snek, elpusztulásnak.

Ez a harmadik csoport. Ha sza-
bad itt egy triviális hasonlattal élni,
hát akkor ez a beosztás olyan, mint
a föld napvilágítása. A gazdag cso-
port a fény, a szegény csoport a söté-
tség s a harmadik, az értelmi cso-
port: a szürkület, melyből a fénynek
sugarai lövellenek ki. — És ez a ha-
sonlat nem is olyan sánta, mint első
pillanatra, futólagos szemléletre lát-
szanék. A nagy megváltók mindig e
szürkületi körből váltak ki. Ebből a
szürkületi körből válik ki Mohamed,
a felintelligencia s a népies egybe-
olvadásából, ebből jön elé Confucius,
eből Zarathustra s ebből végül Jézus,
ki barmok melegén szabadul meg
első gyermekkorában a pusztulástól.
Es ezek az emberek, az első nagy
vallásalapítók kivétel nélkül mind
szociálisták voltak, boldogabbá akar-
ták tenni az emberiséget.

Ez a szociálizmus mai neve: bol-
dogabbá tenni az emberiséget. Arra
törekedni, hogy ne az egyedek, a va-
gyonosok, hanem a tömegek, a mil-
liók legyenek boldogok. Hogy egy-

ket, mert ilyenkor egészségével fizet.
E helyen is igen kell hangoztatnom
e tény.

A vízfogyasztást keveselem. Szívem
szerint mondtam. Mert a víz és a
szappan fogyasztás mértéke a kultúra
fejlődésének. Ebben azt a tanácsot
adtam: tartuk rendben 5—10-on az
utcaikat, szerezzünk be öntöző tömlőt.
Ha a város nem öntöztet, majd mi
lefogjuk a port s kevesebb tüdő-
vészünk lesz.

A vízmű áldását dicsértem. —
Hosszu évek mulva nyilvánvaló lesz.

A söprés botrányos voltát igen
enyhe szavakkal illetem, mert ha
azt igaz gondolkodásom szerint jelen-
teni kellett volna, ugy arra megfe-
lelő rosszasági fokot jelentő kifejezést
nem tudtam lelmi. Így besöpörni la-
kásainkba, boltjainkba, az élelmiszere-
inkre az utca rohadó, fertőző és
tüdővést terjesztő piszkát az év nagy
részén át a legforgalmasabb időben
nem szabad. Hallgatóimat kértem a
mi tőlük telik, tegyenek ez ellen. A
vízfogyasztást kell fokozni. Előleges
locsolás nélkül ne engedjenek laká-
saik előtt söpörni. Szerezzenek be
egy öntöző tömlőt, avagy kannaikat.
De még ez esetben sem tettem szem-
rehányást az egészségügyi adminisz-
trációnknak. Segítsen magán a kö-
zönség s mi módon, arról felvilá-
gosítottam.

A piaci élelmiszerek piszkos el-
helyezését és kezelését mindenki ös-
meri Ujhelyen. Felhozom azt, hogy
egy kis vásárcsarnokot kívánt volna
a főorvos, meg a városi főmérnök,
de leszavazták. Tehát nem hallgat-
tam el azt, hogy Szepessi kíván e
köztudomású tényen javítani. Azt
említettem meg, hogy a legforgalma-
sabb helyen elhelyezett heti piacot a
miatt is, mert a forgalom nagy piszka
állandóan fertőzi a piaci tápszerket,
oldal utcákba lehetne elhelyezni s a
piaci időre (7—10-ig délelőtt) ezen

forma boldogság legyen az emberek-
ben. Ne legyenek éhezők és fázók,
mindenki jóllakjék és ne fázjék senki.
Ne nyujtogassa sovány, vézna kezét
az árva, ne fázjék a fetrengő beteg,
a közös asztalnál legyen mindenki-
nek része s a maga ételadagját fo-
gyaszthassa jogszerint, gúny és gáncs
nélkül. Erre törekszik a mostani szo-
ciálizmus s ezt sok idő mulva bár,
de el is fogja érni.

Ez a világ egy nagy mező, rajta
bizton, bátran élhet az emberiség,
minden fűszál közös vagyon. Isten
mindenkinek adta. Törvény s igaz-
ság korlátozza bár, de jogát ne írják
fel telekönyvekbe; ha enni akar,
egyék; ha inni akar, igyék; mert sem
az ételt, sem a vizet nem teleköny-
vezte az Isten, aki mindenkinek fen-
tartó atyja és teremője. Mindent az
Isten adott és sehol sincs följegyezve,
természetjelenségekben kifejezve, hogy
csak egyeseknek adta volna. Minden-
kinek adta, mindenkinek része van
belőle s az utolsó féreg oly joggal
követelheti a maga részét, mint a
leghatalmasabb ur.

Ez a mai álláspont abban a tár-
sadalmi harcban, melyet ma szociáliz-

NAGYMIHÁLYI SÖR- ÉS MALÁTAGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Első rangu modernül berendezett hazai ipartelep. Évi gyártás 30.000 hektoliter. Gyárt Márciusi, Korona és Casinó sört.

Sátoraljauhelyi főraktár: Egyesült Szikvizgyár és Sörnagyraktár, Justus utca.

Zemplénvármegyei képviselőink: Mezölaboroz, Estropkó, Homonna, Varannó, Gálszéos, Királyhelmeoz, Perbenyik és Szerenosen
állandóan friss és zamatos sört szállítanak.

utcaikat ellehetne zárni a kocsiforgalomtól.

Szepessi kifogásolja, hogy a hus, meg péksütemények kezelésénél észlelt egészségre ártalmas dolgokat mért nem közlöm a rendőrséggel, ha már szívesen viselem a közegészségügyet.

Azt hiszem több szolgálatot tettem azzal, hogy intelligens hallgatóimat arra figyelmeztettem, hogy a minden viszonyok között Újhelyben gyakran fertőzött sütemények káros hatásától úgy óvhatják meg egészségüket, ha a reggeli elkészítésénél a sütőcsöbe teszik a friss süteményt bizonyos időre s nem szaladunk a rendőrségre, hogy a kenyéren kis trágya van. Eppen a mérsáros és pék uraknak gyakorlati tanácsot adtam, hogy egy pléhkel bélelt és vitorla vászonnal fedett élelmiszer szállító kocsi által legjobban óvhatják meg az élelmiszerek tisztaságát. Ha a kocsi és a vásznát naponként forró vízzel leöntik, úgy az a szállításnak mindig megfelelő lesz.

A fertőző megbetegedések elleni óvakodásnál Szepessi oly mondatokat tulajdonít nekem, amelyeket egyáltalában nem használtam s mint ilyenekre egyáltalában nem felelek. Irányom az volt, hogy a kifüggesztett veres cédulák értékét magyaráztam, hogy hogy int az bennünket védelemre, ha mi ily helyre jutunk, avagy ha az illető egyénnel érintkezünk. Eppen a hallgatóimat hívtam fel arra, hogy ragaszkodjék a veres cédulák kiragasztásához s ne tépjék le azt. Kartársaimat becsülöm, de minthogy előadásom nem érdekelte őket, hozzájuk nem szólhattam. Megjegyzem azonban, hogy felhívom a főorvos ur figyelmét, hogy a legnagyobb sajnálattal kellett tapasztalnom, hogy annak az ominózus veres cédulának valahol hibája van, mert én bizony praxisomban e miatt a betegek hozzátartozóit gyakran figyelmeztettem is.

Többet nem kellene szólnom. De Szepessi tanácsokkal lát el s egész előadásomat olybá veszi, hogy az a város egészségügyi adminisztrációjának kritikája, természetesen el fordítva, epével, felolvasással s a többivel. Ha ott lett volna egy bizonyos egész más véleménye lett volna. De hát ő arról is tud beszélni, amit nem hallott. Mi ott a lyceumban felvilágosítottunk és tanítottunk. Ha kritikát kell mondani afelett, amit Szepessi kifogásolt, úgy ott van a képviselőtestületünk, ahol azt ott is joggal gyakorolhatom.

Chudovszky Mór dr.

musnak neveznek s mely meg van kezdettől fogva, mióta egyáltalán emberek élnek. Arra nézve, hogy miként legyen jobb a tömegek sorsa, több eszköz volna. Az első a tömegek joga: az erőszak, mely ha a tömegek országos fellépésben áll, akkor forradalom, ha pedig kis területi, akkor lázadás. Mindkettőnek az elfojtására erőszakot alkalmazunk: a forradalmakra a szomszéd népek, a lázadásokra az uralkodó hatalom. Rendesesen véres ezeknek a lefolyása, borzalmas, sok embert elpusztító, de végeredményében hasznos, bár a lázadások ritkán végződnek a forradalmakéhoz hasonló eredménnyel. Ezeket rendszeresen leverik s vérbe fojtják. Ékes példa ezekre az 1514-iki por-lázadás, az 1525-iki német néplázadás Góte von Berlichingen vezetése alatt s a Jakabok lázadása Franciaországban, a Jaquerie, melyeket mind levertek s utánuk a tömegek sorsa rosszabb lett; viszont ezekkel szemben áll a francia forradalom, mely temérdek vér és borzalom után az emberek boldogságát hozta magával.

A másik eszköz a tömegek boldogítására, az értelmi középosztály

Az ipartestület a főispánnal. Folyó hó 5-én a sátoraljaujhelyi általános ipartestületnek 40 tagu küldöttsége tiszteltette a főispánnal, élén az ipartestület elnökségével. A küldöttség szónoka Kovalcsik János az ipartestület nevében Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez intézett kérvényt nyújtott át a főispánnak, hogy azt pártólólág terjessze fel. Ezen kérvényben az ipartestület 25,000 korona kamatmentes kölcsönt kér az ipartestületi székházra, hogy a mostani terhes fizetéskéntől szabadulhassanak. Amint az ipartestület szónoka kifejezte sem a város, sem egyesek nem járultak a székház felépítéséhez, önerejükkel építették azt fel, de a nehéz megélhetési viszonyok kényszerítik rá, hogy a kormány segélyét igénybe vegyék most, mikor a kereskedelmi kormány élén olyan férfi áll, akinek már atyja is sokat tett és előljárt az ipar támogatásában. Az iparosok bizalommal vannak Kossuth Ferenc keresk. miniszter iránt s bizalommal fordulnak tehát hozzá a segedelemért. Meczer Gyula főispán átvéve a kérvényt, kijelentette, hogy ismeri az ipartestület s az iparosok állapotát s úgy az egyesek, mint a testület bajain segíteni legtisztább örömeire szolgál s úgy is mint főispán, úgy is mint újhelyi polgár szívesen működött és működik közre Újhely város iparosai jólétének emelésére s előhaladására. Bizton reméli, hogy az a Kossuth Ferenc, aki eddig az iparosokért többet tett, mint bármely elődje, meghallgatja az ipartestület kérelmét s azt teljesíteni is fogja. Ő a legmelegebb pártolással terjeszti Kossuth Ferenc miniszterhez kérvényüket és tőle telhetőleg személyes közbenjárással is támogatni fogja. Az általános tetszés és éljenzéssel fogadott beszéd után a küldöttség tagjai a legjobb reményekkel távoztak a főispántól.

Nyilatkozat. Geöcze István egy nyilatkozatot küldött be szerkesztőségünkhez ama kérelemmel, hogy adjuk közre. A nyilatkozat a következő:

A „Tokaj és Vidéke” című Tokajban megjelenő lap 1909. évi november hó 21-én megjelent 47. számában „Vármegyei Közgyűlés” címen egy cikket tettem közzé, melyben Zemplén vármegye főispánjával szemben az általa a vármegyei kör- és községi jegyzőkre vonatkozólag állítólag használt ezen kitételek miatt: „söpredék, zsarolók” felháborodásomban működése, mely irodalmi fellépésből áll, nem gyors mint a forradalom, de hatásaiban erősebb s egy egész kor-szak felfogását átalakító. Ennek hősei korunkban Lassale Marx és Engels, kik a szociális jogok összes fokait feldolgozták. Ezek közt épp úgy kiválnak a tulzók, mint a forradalmak borzalmaiban szereplők között s van, aki minden tulajdont eltöröl, mint Prudhon, aki kimondja, hogy a tulajdon lopás. Minden közös, még a testen levő ruha is s ha valaki kihál belőle, desinfiálni kell s vegye fel más. Ezek tulzások s nem használnak az elynek szemint.

Am ebből a társadalmi osztályban szilárdult ki a szociális gondolkodás leghatalmasabb eszköze: az iskola. Míg nálunknál nagyobb országokban, például Angliában ide csatlakozott a dus, vagyonos emberek részvéte is a vagyontalanok és tudatlanok irányában és gazdag, előkelő családok gyermekei a külvárosok szegény népe közt önálló iskolákat tartanak fenn, hol maguk tanítanak, addig nálunk e téren semmi sem történt s megelégedtünk egy-két szociális tudós művének olvasásával,

és megütközésemben kiméletlenül sértő kifejezéseket használtam.

A legilletékesebb helyről vett értesülesem szerint meggyőződést szereztem arról, hogy a főispán ur a közgyűlésen a kör- és községi jegyzőkre vonatkozólag a fenti kifejezéseket nem használta és így értesülesem téves információkon alapszik.

Ebből folyólag mig egyrészt kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy fent hivatkozott közleményemet egész terjedelmében visszavonom, addig másrészt a főispán urral szemben használt sértő kifejezéseket ez uton is ünnepélyesen bocsánatot kérek.

Tokaj, 1909. dec. 8.

Geöcze István.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

Séta egy állás körül.

Ki lesz gazdasági tanácsos?

— dec. 10.

(np.) Sátoraljaujhely rend. tan. városnál a gazdasági tanácsosi állás megüresedvén, arra — egy szintén üres irnoki állással kapcsolatban — a hivatalos pályázat már ki lett írva.

A megüresedett állások, — mint legutóbbi számunk közölte — már a folyó hó 16-án délután tartandó részleges tisztújító közgyűlésben be lesznek töltve s folyó hó 15-ike van kitűzve határidőnek az állások elnyerésére vonatkozó pályázati kérelmeknek a vármegye alispánjához való beadására.

Pár nap mulva tehát a város új képviselőtestülete azon helyzetben lesz, hogy folyó hó 9-ikén tartott megalakulása után betöltöjön a városnál két új állást, köztük a gazdasági tanácsos is.

A város közigazgatási adminisztrációjának fontos, szép feladatok elvégzésére hivatott tagja és szerve a gazdasági tanácsos. Nagy, kiterjedt munkaköre van, a város gazdasági életével kapcsolatos ügyek mind az ő kezén mennek át, ő alkot, véleményez. Aki ismeri a munkakört, melyet ez az állás felölle, tudja, hogy egész embert kíván meg.

Ugy halljuk, úgy tudjuk, hogy erre az állásra, két pályázó jelent be igényét. Az egyik: *Rakmányi Jenő* városi adótitst, ki ez állást, mint helyettes gazdasági tanácsos

vagy a szociálista tulzokról az újságokban megjelent tudósítások kinevetésével.

De megérték az idők. A tragédiák lehullanak az idők fájáról s mielőtt bekövetkeznének, meg kell előzni őket. A népünk egyre koldusodik és kivándorol, maholnap pusztul lesz már a haza. Az iskolának kell odanevelnie a népet, hogy szeresse meg a hazát, találjon munkát itthon s tudjon megélni itt. Ez az iskola szociális feladata.

Abban a munkakörben, melyet ez az eszme a tanítással foglalkozó emberekre ró, a legnagyobb teher a néptanító vállaira nehezedik. Itt nem a megfizetett munkáról van szó. Itt arról a lelkesedéssről van szó, melyet a magyar néptanító vállának éreznie kell, a fanatikus föld és fajszeretetről, melyet nem lehet megfizetni. Ennek nincsen ára, mert ez az ár pénzben ki nem fejezhető.

Lássuk már most az irányok egy-két vonását s tekintsünk be egy-két ablakon a szociális nevelés titkos kohójába.

Tanítóegyesületünk fáradságtalan elnöke arra hívott fel engem, hogy

közmegeledésre, a hatóság és a városi polgárság elismerésével találkozzva, hosszú idők során munkakedvvel s nemes ambícióval töltötte be, míg a közbizalom s a képviselőtestület egyhangú akarata a pénztáros helyére nem helyettesítette be. A másik: dr. *Kelner Győző* tb. rendőrtolonok, ki *Rakmányi Jenő* pénztárossá való helyettesítése után lett helyettes gazdasági tanácsos s működése rövid ideje alatt is nagy munkakedv tanúságát adta.

Mielőtt a két jelölt, illetve pályázó ügyéhez, mint minden jelentősebb közkérdéshez hozzájárulnánk: nem hallgattatjuk el a méltányosság s igazság szavát, mely fel hív minket *Simsa Ödön* városi közigazgatási gyakornoknak jogos érdekvédelmére.

Simsa Ödön tudunkkal nem pályázik s így a pályázóknak aligha okozunk róla való megemlékezésünkkel gondot.

Simsa Ödön közleg gyakornok régi munkása a városi közigazgatásnak. Képzett, kvalifikált ember, ki valószínűleg nem azon reményekkel jött a városhoz, hogy örökre közigazgatási gyakornok maradjon, de azért, hogy kvalifikációja révén, az alkalmadtán megüresedő állások valamelyikét, mely tisztességes megélhetést nyújt: megkaphassa. Ez a fiatal, törekvő és képzett embert, a méltányosság kárára s mellőzéseivel nagyon elkedvetlenítették, holott terjedt munkakörében általános megelégedésre dolgozik. Mi már akkor, mikor a képviselőtestület mellőzte őt a gazdasági tanácsosi állás helyettesítés utján való betöltésekor *Rakmányi*val szemben, leszögeztük, hogy itt tulajdonképpen méltánytalanság történt, melyet kicsinyes érdekek sugalltak és eredményeztek.

Tekintettel arra, hogy újjáalakult képviselőtestületünk a város ügyeiben személyekre való tekintet nélküli és érdeknélküli munkásságot ígért: a képviselőtestületnek méltányosság-ból minél előbb gondolkodni, határozni kellene az orvoslás módja fellett, hogy a tisztviselő munkakedvét visszaszerezze s őt a városi adminisztrációnak megtartsa.

Mi nem indultunk senki ellen önző érdekből hadjáratot s tisztelőben tartjuk mindenkinek tisztességes törekvését az életexistencia biztosítása, megszerzhetőse érdekében. De e tekintetben is úgy szeretnők, ha a képviselőtestület szemé előtt tartaná a legszigorubb fokig keresztülvitt méltányosságot.

Mi lenne például, ha az új képviselőtestület, melyet mindenki szeret

egyelőre a történelmi és földrajzi oktatás szociális vonatkozásait fejtssem ki a tanítóegyesület előkelő közönsége előtt. Szívesen vállalkoztam e tétel kidolgozására, mert hiszen volt tanítványaim, kiknek immár diszes és hatalmas gárdáját tisztelhetem hallgatóim között, igen jól tudják, hogy a szociális elvek hangoztatása nem új szó náluk, tanóráimon ők eleget hallottak tőlem e tételekről s nem is hiszem, hogy elfeledték volna azokat az eszméket, melyeket igyekeztem lelkükbe bevésni. A levelek, melyeket naponta kapok, igazolják e tekintetben való büszkeségemet.

Tehát mik a történelem és földrajz szociális vonatkozásai? Hogy lehet ezeket a tantárgyakat úgy tanítani, hogy a gyermekek lelkéből a szociális érdeklődés csirái sarjadjanak?

Emlékezzünk csak vissza arra az időre, mikor *Lykurgus* és *Szólon* szociális államait tanultuk a történelemben. Senki sem figyelmeztetett arra, hogy itt a törvények az egész egyetemes nép javára szolgáltak, hogy még Athén arisztokratikus osztálya is szociálisabb volt, mint sok későbbi törvény, pl. a középko-

Legjobb minőségű
plüs, loden és nyulszőr kalapok
szőrme és loden sapkák

SZENES LIPÓT

kalap- és úridivat üzletében

Sátoraljaujhely, főtér, a megyeházával szemben.

Nagy választék:

fehérneműek, flanel ingek, gyapju mellények, vadász harisnyák, trikó árúk, téli keztük, boka-védők stb téli úridivat cikkeiben.

Valódi *JAEGER* tanár féle alsó ruházat. Valódi szentpéteri hó és sárcipők Δ védjeggyel. Angol nyak és gallérvédő. — Finom férfi cipők.

az igazság s méltányos törekvés barátságát tudni, most dr. *Kelner Győző* javára *Rakmányi Jenő*t mellőznél a gazd. tanácsosi állás betöltésénél? Méltányos lenne-e ez? Ha egy tisztviselőt elvonunk a szokott munkakörből, mint tette azt a képviselőtestület *Rakmányi Jenő*vel s közbizalomból megbizzuk egy állás helyettesítésével, melyet megelégedésre tölt be hosszú időn át: méltányos-e a választás alkalmával azt mással betölteni? Egy olyan tisztviselőt, ki csak azért nincs már pár hét óta a helyettes gazdasági tanácsosi munkakörben, mert a válságos időben engedelmességre a képviselőtestület óhajának, helyettes pénztárosi munkakörét tölti be.

Megszivlelendő dolgok ezek annál inkább, mert az új képviselőtestületnek most a választások, megüresedett állások betöltése alkalmából nyílik leginkább alkalma arra, hogy a köznek méltányos, érdektelen, természetes és jogszerűtlen szolgálatairól a maga részéről határozataival bizonyosságot adjon.

Ha a szorgalmas, ambiciozus dr. *Kelner Győző*re szüksége van a városnak, tartsa meg őt a maga számára úgy, hogy ezért mellőzés, méltánytalanság senkit se érjen. E fiatal, tehetséges ember méltán bevárhatja a városi közigazgatás szolgálatában — régi helyén is — az alkalmat, mikor felé a bizalom fordul. Addig is tegyék lehetővé tisztességes megélhetését a rendőrségen, hol olyan eredménynyel működött s dolgozott — mint bünygyi referens — hogy a közfigyelemnek már régóta felé kellett volna fordulni s tisztességes existenciáját biztosítani.

Ezeket akartuk felemlíteni a küszöbön levő választások előtt. Az irnoki állás kissé sulyos s így a közérdeklődés mérlegébe is kevesebb sulylyal esik. Hír szerint, — érdeme szerint is lesz betöltve.

Mi meg fogunk hajolni a képviselőtestület határozata előtt, bármilyen legyen is az, mert a pályázók személye ellen nem tanusithatunk — tekintve a közérdeket — se animozitást, se érdekbarátságot, de a határozat reprezentáló disze érdekében tartozunk, hogy e kettős méltányossági tekintetre felhívjuk a választó képviselőtestület figyelmét, még úgy is, ha a választás — amint előre látható — ráncáfolna.

(*Államsegély Zemplén község volt urbéres közönségének. A földmívelésügyi miniszter Zemplén köz-*

ron át, ahol egy ember, vagy egy társadalmi osztály, a nemesek javára készültek a törvények. És szemünk nem látta meg Róma történetében a Gracchusok szociális politikáját, sem a tribuni, sem a Canulejusi törvényekben. Undok háborúk és tömegölési borzalmasságok képezték alapját történelmi tanulmányainknak, nem pedig annak kifejtése, hogy Isten az embert nem önző célok hajszolására teremtette, hanem azért, hogy segítsünk, amiben lehet, egymáson. Pedig alig van tantárgy, melynek keretében a szociális érzéket jobban fel lehetne kelteni, mint a történelem. A Gracchusok fellépésének bő megismertetésével és magasztalásával felkeltjük a gyermek lelkében azt a tudatot, hogy egyik embernek segíteni kell a másikon. Lykurgus törvényeinek és szándékának bő megismertetése arra vezeti a gyermek lelkét, hogy tudjon a köznek érdekében lelkesedni s a törvényeknek zugolódás nélkül engedelmeskedni. Meg kell magyarázni, hogy Spárta addig volt erős, míg az egyszerűség, a kevéssel való megelégedés s a másokért való élés voltak vezéreszméi.

Nem a vérontó háborukat kell

ség volt urbéres gazdaközönségének a közlegelőnek feljavítására egyszerűsmindenkori segélyképen 1000 koronát utalványozott.

(*Államsegély tüzkárosultaknak. A belügyminiszter a Szacsur községbeli tüzkárosultak részére 100 korona államsegélyt utalványozott.*

(*Járásorvosi helyettesítés. Meczer Gyula főispán a mezőlaborei járásorvos betegsége tartamára a járásorvosi teendőket ellátásával Widder Márk nagymihályi járásorvost bízta meg.*

(*A képviselőtestület megalakulása. Valóban lebilincselő, gyönyörködtető képet mutatott folyó hó 9-én délután a városháza nagyterme, melybe a városi közélet férfiai: a képviselőtestületi tagok jöttek el nagy számban, mondhatni egyetemleg, hogy részt vegyenek az új képviselőtestület megalakításában. A régi tagok s az új választott tagok nagyon szép számban jelentek meg a rendkívüli közgyűlésen és éppen ezért mellőzük a jelenváltak névsorának leközölését, mely lapunk teréből nagy részt foglalna le a maga számára. Ünnepes esend volt, mikor *Dókus Gyula* alispán, ki a törvény rendelkezése alapján a képviselőtestület megalakítására a határidőt kitűzte: a terembe lépett a notabilitások élén. Azután odaállt az elnöki szék elé s üdvözlővén a szép számban összegyűlteket, kijelenti, hogy törvényes intézkedés van arra, hogy a képviselőtestület még az igazoló választmány határozathozatala előtt megalakuljék. E megalakulás célját szolgálja a rendkívüli közgyűlés. Nem akar tanácsokat adni a képviselőtestület tagjainak, hiszen valamennyiüket ösmeri és tudja, hogy nemesen fogják betölteni a feladatot, melynek teljesítése rájuk vár. Ő a maga részéről szívesen ajánlja fel, mint polgár s mint alispán ehhez a munkássághoz a saját munkásságát, melyre az új képviselőtestület nemescélú feladatainak megoldásában bizton számíthat. Azután a közgyűlést bezárta. A képviselőtestület megalakítására kitézött rendkívüli közgyűlés az alispán lelkes megéljenzésével ért véget.*

(*Városi rendes közgyűlés. Sátoraljauhelyi rend. tan. városi képviselőtestület folyó hó 13-án délután s esetleg 14-én délután 3 órakor folytatólag rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: 1. Az 1910. évi költségvetési előirányzat tárgyalása. — 2. Epitészeti bizottság javaslata a vármegyei közoktatási helyezésére tár-*

kiszíneznél s a gyermek lelkében kiélesíteni, hanem a Periklesszerű jellemeket, aki méltán mondhatta el halálos ágyán, hogy: miattam egy anya sem öltött gyász. Nagy Leonidász jelleme, ki félelem nélkül, higgadtan, imponáló nyugalommal megy a halálba, mert a haza törvényeinek engedelmeskedni kell. Ha ilyen esik rákat hintünk a fogékony gyermeki lélekbe, akkor olyan polgárokat nyerünk, akik a szenvedőkkel együtt éreznek s ha a hazának szüksége lesz rájuk, bátran fellépnek.

A középkorban nem sok példát találunk, bár itt is elhanyagolt tér a történelmi tanításnál a polgári elem kifejlődése az osztályuralmat képviselő nemesség és lovagi intézmény ellen. A hüberiség alapos megismeretése, mely a tömegek, a hazát alkotó polgárok elnyomásával magja volt a nagy néplázadásoknak, hozzájárul ahhoz, hogy a polgári rend lassu és békés fejlődését megkezdje és alapul szolgáljon ahhoz, hogy Németország mai csodálatos nagyságát elérje s ime vezető legyen tudományban, iparban s a vagyonság szedületes magasságára emelkedjék.

(Vége köv.)

gyában; Majoros József építkezési ügyében. — 3. Polgármester előterjesztése kiállítás rendezéséről s a honvédségi laktanya állapotáról. — 4. Pénzügyi bizottság javaslata a tisztviselők drágasági pótlékáról, a halaskai és korpási rétek eladásáról, a hivatalszolgák eszmapénzének felémeléséről, a nagy gyakorlótér biztosításáról, az állami elemi iskola tüzelő anyagának rendezéséről, a sirások fizetésének felemlése iránti kérelme tárgyában, a hivatalos hirdetések mikénti eszközéséről, a rendőrség lakpénz iránti kérelme tárgyában. — 5. Tanácsi javaslat a Vöröskör értékesítéséről, a Diana kazánjainak megvizsgálása tárgyában. — 6. Pénzügyi bizottság javaslata a Dókus Gyula utca világitásáról. — 7. Fekete hegy alatti erdei ut helyreállítása. — 8. Felebbezése a villanytársulatnak a tanácsi határozat ellen. — 9. Szakbizottságok kiegészítése. — 10. Richvalszky Ferenc volt v. irnok özvegyének nyugdíj ügye. — 11. Polgármester jelentése a Kossuth Ferenc utcai járdázás költségeinek kiegyenlítéséről. — 12. Tan. hat. a vármegyei helyiségeire vízdíj kivetés tárgyában. — 13. Szoták András rendőr nyugdíjazás iránti kérelme. — 14. Állatorvos jelentése a vágóhídi mérleg tárgyában. — 15. Illetőségi ügyek. — 16. A közgyűlés napjaink beérkezendő ügyek.

(*Tisztújítás Sárospatakon. Dr. Bessenyei Zsófia, a sárospataki járás főszolgabírája Sárospatak községénél a községi képviselőtestület választásának határnapjára dec. 16-ikát, az általános községi tisztújításra pedig dec. 23-ikát tűzte ki.*

(*Pályázat alom-szalmára. A városi lovak számára kb. 100 méter-máza alom-szalma szükségeltetik. Az érdeklődők esetleges ajánlatukat 1909. december hó 15-ig a városi iktató hivatalába adják be.*

HIREK.

Szabad Lyceum Homonnán.

— dec. 10.

A felvidék s különösen Zemplén vármegye e kies fekvésű városkájára egy újabb kulturkinészel bővült. A nagy közönség szórakoztatása s különösen tanítása céljából a már két év előtt gyakorlatba vett szabad lyceumi előadásokat ismét felújították. A homonnai állami felső kereskedelmi és polgári iskola kettős tanári testülete, élén *Cseh Elek* igazgatóval az idén kb. 12—15 előadásra terjedő szabad lyceumi ciklust kezdett. A felolvasások programjában a legtanulságosabb és különböző tudományágak köréből vett témák vannak képviselve.

A felolvasások iránt — amint a két év előtt tartott lyceumi ciklus fényes sikerei is bizonyítják — az idén is rendkívüli érdeklődés mutatkozik, ami e tisztán tot anyanyelvű vidéken, igen öröndetes jelenség. A kettős tanári testület, érezve kultur hivatását, önzetlenül és a nemes cél érdekében váll-veve minden lehető elkövet, hogy az idej felolvasások szellemi nivója méltó legyen a lyceum valódi hivatásához s a látogatottság is megfelelő legyen.

Az idej lyceumi előadások sorozatát november hó 21-én a felső kereskedelmi és polgári iskola rajztermében *Cseh Elek* igazgató kezdte meg a „Jellemképzésről.”

Manapság sűrűn hangoztatott panasz, hogy a szülők és az iskola között nincs meg a kellő és benső kapcsolat. A felolvasás célja az volt, hogy a hallgatóság előtt világossá tegye a nevelés egyik legfontosabb tényezőjét, a jellem fejlesztését. Kifejtette felolvasó a rajz, zene, vallás

és mindazon tényezők befolyását, melyek a gyermek jellemének kialakulására és kifejeződésére döntő befolyást gyakorolnak. A tanulságos és igen tartalmas felolvasást a megjelent nagyszámú közönség mély figyelemmel hallgatta végig és befejeztekor hangos tetszésének adott kifejezést a felolvasó odaadó fáradozásáért.

A második előadást folyó évi december hó 4-én *Neuwirth János* felső kereskedelmi iskolai tanár tartotta: „A gyakori mérgező anyagokról.” Szabad előadásban ismertette a két leggyakoribb mérgező anyagnak: az arzén és foszfor vegyületeknek mibenlétét. Igen szépen sikerültek bemutatott kísérletei, melyekkel szabad előadást még érdekfeszítőbbé tette. A megjelent, igen nagyszámú, többnyire hölgyközönség figyelmét és érdeklődését rendkívül lekötötte a tisztán gyakorlati irányú szabad előadás, így az előadó tanár iránti elismerés sem maradhatott el.

A felolvasást *Hiller Margit* polgári iskolai tanítónő szavalata előzte meg, ki a „Cinka Panna” című melodramát adta elő igen hatásosan és a tárgyhoz illő mély érzéssel.

A zenekíséret zongora részét *Rónai Olga* polgári iskolai tanítónő, a hegedű részt *Propper Miklós* a kereskedelmi iskola végzett növendéke látták el ügyességgel és routiinnal.

A homonnai intelligencia elismeréssel adozik *Cseh Elek* igazgatóval szemben, ki tanártestületének lelkes támogatása mellett a szabad lyceumot Homonnán megteremtette s remélhető, hogy e nemes és lélekemelő intézmény itt is éreztetni fogja a maga el nem maradható szellemi hatását.

A felolvasásokat 2 hetenkint megismétlik.

— *Kinevezés. A kassai kir. itélőtábla elnöke Vályi István sátoraljauhelyi kir. törvényszéki ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokot díjas joggyakornokká nevezte ki.*

— *Immaculata conceptio. 1857. dec. 8-án hirdette ki néhai IX. Pius pápa egyházi dogmaként az immaculata conceptio s rendelte ennek ünnepeül december 8-ikát. A pápai intézkedés akkorában sok ellenvetéssel találkozott s számtalan versengésnek lett oka a r. k. egyházban, sokak kitérését is eredményezve. Az az idők folyamán azonban elcsendesültek a viharok s dec. 8-ika ma már minden feltűnés nélkül foglal helyet a kath. egyház ünnepnapjainak sorában. Sárospatak róm. kath. egyháza a szokásos évi bucsut tartotta meg e napon, mely alkalomból nagyszámmal jelentek meg a hatalmas arányú templomban vidékről is az ájtatoskodók. Ünnepi nagymisét fényes aszisztencia mellett *Bessenyei István* sátoraljauhelyi apát plebánus mondott. Sátoraljauhelyben az irgalmas rendi apácák kolostorának művészi-esen szép kápolnája volt e napon ünnepej színhelye. A d. e. 9 órai mise folyamán ugyanis *Szirmay Szerén* közközházi tisztviselő és neje *Gálos Piroska* 18 éves leánya, *Szirmay Piroska* áttért a róm. kath. egyházba. Az ünnepi aktuson az áttérthez *Gasparik János* hitoktató tartott mély hatású beszédet. A zárda kápolnáját zsufolásig megtöltötte az ájtatoskodó közönség.*

— *Elöléptetés. Dobó József* gálzécsei kir. járásbírói telekkönyvezetőt a m. kir. igazságügyminiszter a IX. fizetési osztály 3. fokozatába léptette elő.

— *Halálozások. Zsadányi és törökszentmiklósi Almásy Sándor* volt országgyűlési képviselő és 1848-iki honvéd folyó hó 8-ikán halt el élete 87. évében Berettőn. Az elhunytat kiterjedt, előkelő család gyászolja. — Részvétellel vesszük a gyászjelentést,

Sajnálhatja Erdélyi Kassa, Főutca 55. szám a.
(a színházzal szemben)
uj férfi- és gyermek-ruha áruházának O L C S Ó áraitól.
Nagy választék!
Szabott árak!

négyszer volt a színház e héten a művészi törekvések kiérdemelt diadalainak helye, ahol a közönség növekvő rokonszenvvel fogadta a nyújtott művészi értékű munkát, mely minden előadásán érvényre tudott jutni.

Egymásután vonultak fel a társulat régi s új tagjai e hét folyamán, hogy lelketgyönyörködtető bizonyosságot adják művészi képességeiknek s annak a törekvő, nemes ambícióknak, mely a Palásthy művészgárdája minden tagjának lelkében erősen, eredménythozón buzog. Minden új tag fellépésénél bizonyítva láttuk, hogy a társulat a szerencsés szerződéseket folytán erősült s hogy egy erős, szigorú rendezés adminisztrálja a nívón álló csapatot a közönség finom izlésének, igényeinek kielégítésére.

A „Cigánybáró“, Jack, a senki“, Hamlet“ s „Erdészleány“ előadásain hibátlan összjátékot, gondos rendezést, művészi egységet és harmóniát tapasztaltunk s minden új erő szinte meglepetésszerűleg tett tanúságot készségről, teremtő erejéről.

A közönség pedig fokozódó érdeklődést, melegedő érzést tanúsított úgy, hogy ha a színészeink részéről a művészi képesség és törekvés s közönségünk részéről a buzgó pártfogás állandó és változatlan marad: a színházi szezon első hete egy olyan szezon vezetett be, mely előtt örömmel hajtja meg zászlaját a bíráló, melynek kötelessége, hogy a maga részéről is megvédelmezze a törekvő szintársulat s az érte lelkesülő közönség reményteljes szép jövővel bízató szövegségét.

Mi a magunk részéről az első hét után legszebb reményekkel nézünk a szintársulat működése elé, mely ereje nagyságának adva bizonyítékát: képesnek mutatta magát nehéz művészi feladatok megoldására. Az igazgatótól pedig azt várjuk, hogy rutinírozott igazgatói s rendezői kezével tartsa meg tovább is ezt a harmóniát, egészséges, hibátlan összműködést s minél több jó darabban érvényesítse a kifogástalan erőforrást, mely művészcsoportjában rendelkezésére áll.

Cigánybáró.

Régi, kedves, feledhetetlen muzsikának szívet álomba ringó melódiái elevenedtek életre újból folyó hó 7-ikén a városi színházban. A „Cigánybáró“ hatalmas, örökszép zenéje töltötte be a közönség szívét, hogy a soha el nem muló szépségnek ragyogásával, színeivel aranyozza be újra. A mi szép, annak örök az élete és ez bizonyult be, mikor e szép darab repris előadása alkalmából visszatértek diadalmas életre az emlékkönyvben visszacsendülő dallamok, hogy besugározzák szíveinket mélabus akkordjaikkal újra. Ünneplő, díszes ház volt s ahhoz méltón kiváló előadás. A régi operettet szeretettel, meleg szimpatiaival fogadta a közönség, mintha visszavágyakozott volna azokhoz az ősi, de tiszta vizű, kristályos forrásokhoz, melyek szívének s lelkének egykor tápot adtak. Elfáradtan a sok, zajos effemer élvezettől szívesen, fel-

emelkedett érzésekkel ringattuk bele magunkat az ügyes meséjű, kedves darab zenéjének hullámaiba, melyeknek viharzó ereje mintha az örökszép diadalának hirdetője lett volna, mely nem repül el az idővel és koporsóját felfeszítve koronként visszajár hirdetni halhatatlanságát az örökre szépeknek. A darab gondos rendezésben, nagy sikerrel ment s meleg rokonszenvvel fordult a közönség Cseh Ferenc felé, ki mint Barinkay, hatalmas, szép ének hangjával biztosította a nehéz tenor parthie sikerét. Még nem a színpadé ez az ember, játéka meg látszik a simaság, közvetlenség hiánya, de ajakáról annál bensőbb érzéssel törnek magasra a dallamok, hogy azután megüljenek a közönség szíve mélyén. Ehhez az ünnepi előadáshoz, mert ünnepvé tette azt a közönség meleg érdeklődése, a sikernek javarészt adta Sz. Pozsonyi Lenke Szaffi alakítója is, ki precíz, biztos játéka ép úgy bizonyosságot adta mint énektudásának. Czippa cigányasszony szerepében feledhetetlen volt H. Serfői Etel is, ki méltón vette ki részét a sikerből. Miske Aranka jó Arzéná volt s Kertész mint Zsupán nem joggal kapott tapsokat.

Jack, a senki.

Folyó hó 8-ikán este hálás közönség előtt mutatta be a társulat ez ötletes, fordulatokban gazdag vígjátékot. Vége se akart lenni a tapsnak s ünneplésnek s a Palásthy gondos rendezői keze nem hiába simogatta el a próbák alatt az előadás ráncait, kifogástalanul ment minden. A darab tartalma vázlatban ez: Salvator főherceg, hogy az emberi gyöngeségeket tanulmányozhassa: pincér-mezbe buvik. Mint pincért fogadják fel egy gazdag, de törtető család megbosszulására, melynek a pincért, mint Salvator főherceget mutatják be azzal a szándékkal, hogy aztán az ál-főherceget, amikor a család compromittálta magát vele — leleplezzék. Temérdek ötletes, kaecagató helyzetet át élékezik a pincér leleplezésének ideje is, mikor a váratlan csattanónál kiséül, hogy a pincér tényleg főherceg. A darab címszerepét Palásthy Sándor játszta. A címszerepben újból elismeréssel adóztunk finom művészetének, mely ez alkalommal a raffinált eleganciát, művészi simaságot, kifogástalan modort, fellépést s a sikerült külső alakítás mellett brilliáns játékmódot s a szerep átérését szíorkázta, mint egy reflector, melynek sugaraiban megaranyozódik, megnesmesül az interieur is. Mellette H. Serfői Etel az, a társulatnak egyik ezermestere, escamoteurje, ki legméltóbban kiérdemelte s kapta meg a tapsokat. Stylusos, egyéni és közvetlen volt szerepében s a kiváló alakítás lényegesen hozzájárult a sikerhez. — A sikerből kivették részüket Magas, Szász Anna, Halasi Mariska. Sebestyén Bremer gróf szerepében nagy művészi gondnal öltözve jelent meg a szinpadon s a mi társulatunknál figyelemre kell méltatni az olyan törekvéseket, melyek a kifogástalan külső megjelenésre irányulnak.

Hamlet.

Valóban nagy és jelentős művészi feladatot oldott meg szintársulatunk drámai személyzete a folyó hó 9-ikén Shakespeare „Hamlet“-jének előadásával. Nálunk nagyon ritkák s néptelenek a drámai esték s így szinte csodálatos az érdeklődés, mely a jól ismert alkotás előadása iránt megnyilvánult. Még örvendesebb ennél az, hogy a közönség, mely kíváncsi-

sággal s érdeklődéssel jött el a drámai estre, várakozásában egyáltalán nem csalódott s a szellemi csodálatos mélységű tragoediáját olyan előadásban s pontos rendezésben élvezhette végig, mely emlékezetessé teszi ezt a diadalt ért, nívós művészi próbálkozást mindenki számára, ki jelen volt az előadáson. A címszerepben Szakács Andor lépett fel. Ezt a kiforrott művészbembert, mint megirtuk róla már, a szerep tartalmának mély meglátása jellemzi. Egyéni s invenciozus mindig s fel tudja szedni a szerep belső tartalmának mélységeiből azokat a gyöngyöket, melyeknek felkutatása alól gyáván és verten futnak meg a drámai művészet olesó hatásra dolgozó alakítói. Hamlet szerepének nehézségeit, alakítása önállósága mellett is, könnyű erővel győzte le s mindvégig tanui voltunk az ábrázolandó személylyel való azonosulásának részletében úgy, mint a nagy jelenésekben. Nagy volt azokban a lelki elmélyülésekben, ahol esdőt mond a rutin is, ha érzés, átértés nem jár vele. Semmisen volt benne a kezdetlegesség, merőben reproductív, előadó, dekoratív vágyó jellegű, csupa érzés, szív és érvényesülés volt s így méltán érdemelte ki ünneplését. — A címszerepnek méltó keretet az ensemble adott, mely a darab ismerős főszerepeiben diadalhoz juttatta Halasi Mariskát, Magas Bélát, Palásthyt s egyáltalán az egész szereplő személyzetet, mely sikerrel dolgozott a nagy próbálkozásnál, hogy ennél több: jó előadás váljék belőle. Es így volt.

Erdészleány.

Folyó hó 10-ikén telt ház. Buchbinder „Erdészleány“-a ment. A repris előadása nem volt ment selejtességektől, mindazonáltal a telt ház megcsudálta a jó hangulatot. Minka cigányleány szerepében Kassai Rózsikát ismertük meg, különösebb kvalitások nélkül. — A közönség rendkívül nagy érdeklődést tanúsított az előadás iránt, ami csodálatos is. Hiszen nem oly régen ezt a darabot jobb előadásban láthatták.

— th.

TANÜGY.

Tanítók gyűlése.

— A „Zempléni Általános Tanítók egyesület“ évi rendes közgyűlése.

— A Zemplén tudósítójától. —

— dec. 9.

A „Zempléni Általános Tanítók egyesület“ folyó hó 7-ikén tartotta meg Sátoraljaujhelyben az áll. polgári leányiskolában évi rendes közgyűlést élénk közérdeklődés mellett.

A közgyűlést megelőzőleg a választmány tartott ülést, melyben a közgyűlés tárgyai lettek előkészítve. Hodossy Béla egyesületi elnök megnyitván az ülést, üdvözlö a megjelent választmányi tagokat. Örömmel jelenteti, miszerint Vitt József a választmány egyik legbuzgóbb és legtevékenyebb tagja hosszas betegsége felől felépült. A választmány egyhangú, lelkes hozzájárulásával üdvözlö őt és kifejezést ad abbeli reményének, hogy az egyesület e kiváló tagja a jövőben is támogatni fogja az egyesületet hasznos munkálkodásával.

Örömmel jelenteti továbbá, hogy a felsőkör újabb jelét adta tevékenységével az egyesület szellemi s anyagi dolgainak előbbre viteléhez, amikor a „Zempléni Általános Tanítók Háza“ alapvetését újabb 300 koronával gyarapította. E szép és utánzáras méltó példával a derék nagymihályi kartársak járnak elől.

Bejelenti, hogy az egyesület által a Zempléni Általános Tanítók Háza alapvetéséből kitűzött 3 pályamunka és 3 ösztöndíjpályázat ez idén sikerrel járt, amennyiben 2 kérdésre 4 pályamunka érkezett, melyek bíráló bizottságnak kiadatnak. A 200 kor. ösztöndíjat Szabó Sarolta Budapesten tanuló IV. oszt. képző növendék nyert el.

A választmányi gyűlés ezzel befejezést nyert. 9 órakor kezdetét vette a közgyűlés, melyet Hodossy elnök a tanítósághoz intézett lelkes szavakkal nyitott meg: felhívja a tanítótestület minden egyes tagját, hogy minden erkölcsi és szellemi eszközzel hasson oda, hogy a társadalmat a tanügygyel minél szorosabb kapcsolatba hozza, szeretesse meg vele az iskolát, mint a nemzeti kultúra legfőbb tényezőjét. Tolmácsolta a vármegye főispánjának titkára, dr. Kontz Endre által küldött üdvözlőt. Sajnálnja, hogy gyengékedése megfosztja őt a szokásos örömtől, hogy a tanítóság gyűlésén részt vegyen, de így is biztosította a tanítóságot jóakaratóról és a tanügy állandó támogatásáról. A tanítóság lelkes éljenzéssel és köszönettel fogadta e jóakaratu üzenetet.

Végeztül üdvözlö Beregszász István kir. tanfelügyelőt, nemcsak hogy tanácskozásainkból mindig a legnagyobb odaadással kiveszi részét, de amily szigorral és lelkiismeretességgel ellenőrzi a tanító működését, épp oly jóakaratu tanácsadója és támogatója a tanítónak, ha erkölcsi vagy anyagi érdeke ugy kívánja.

A tanítóság hálás érzéssel magáévá tette az elnöki kijelentést, mire a kir. tanfelügyelő szíves köszönetét tolmácsolta.

Ezután sorra kerültek a közgyűlés tárgyai:

1. „A történelem és földrajz tanítás szociális vonatkozásai“, felolvasta Veres Ferenc tanítóképző-intézeti tanár. 2. „A népiskolai új tanterv és utasítás és a tanítóképzés“, felolvasta: Lechniczky Gyula tan.-képző-intézeti tanár. 3. „A tanító nyugdíj törvény revíziója“, előadta: Szabó Jakab igazgató-tanító.

A szép férfi

A nők boldogsága!
A mennyasszonyok
bűszkesége!
A szülők öröme!

A férfini a szépség erőre s egészségére mutat, a szellemet és élet boldogítja. A szépség a férfinek nemcsak egy biztos gazdagság, jelent, egy szabadlevegőt képez, mely valamilyen kaput kinyitni képes.

Szép mint egy Isten!

Ez csak férfiakra szólhat. Mit panaszoktól ti pattanások, durva bőr, kékít arcziat, mikor oly könnyű szépség lenni és szépség maradni. Zuckoo-szappan s Zuckoo-krém tényleg szépséget hoz, mert célja a teljes bőrápolás s a teljes bőrápolás a drága egészséget hozza magával. Dacára napi használat mellett olcsó, sokkal olcsóbb mint a drága haszntalan kosmetika.

Zuckoo-szappan kis csomagolásban 1 kor., nagy csomagolásban (ajándék) 2.50 kor.
Zuckoo-krém közöns. tubus 1.25 kor., nagy tubus 2.50 "

Főraktár: Hrabeczy Kálmán drogériájában Sátoraljaujhely.

Eladó házak

RAKOVSKY SÁNDOR

ruhafestő és tisztító

Sátoraljaujhely, Bercsényi-utca 5. (Saját házában.)

olcsó és kedvező fizetési feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítást ad:

Dr. Bettelheim Jakab ügyvéd Sátoraljaujhely, Kazinczy-u. 11.

Díszes női ruhákat, bluzokat, ruha aljakat, férfi ruhákat legszebben tisztít és fest bármily színre, női ruhaszövetet guvliroz jutányos áron.

Mindhárom előadás a közgyűlés általános helyesléssel és tetszésével találkozott, az előadók határozati javaslatát egyhangulag elfogadták s nekik tartalmas és tanulságos munkálataikért jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavazott a közgyűlés.

A közgyűlés elfogadta és magáévá tette Kötse István egyesületi igazgatónak az egyesület működéséről, a számvizsgáló bizottságnak a Z. T. H. állásáról, az egyesületi pénztárak állapotáról és a pályadíjak odaítéléséről hozott határozatait.

Végezetül elfogadta Persenszky Károly szerencsi áll. elemi isk. igazgatónak az Országos bizottság és Eötvös alap tárgyában tett hasznos és célszerű indítványát.

Délután 1 órakor ért véget a szép lefolyású közgyűlés, honnan a tagok nagyrésze Molnár Gyula iskolai igazgató és Gárdonyi József áll. isk. tanító által a Kovacsics-féle vendéglőben rendezett bankettre gyűltek. A jó és izletes, Rudi remek zenéje mellett kedélyes közében szellemen és humoros dikcióját és dr. Kontz Endre főispáni titkár komoly és magas szárnyalású toszját, melyben a tanítóság magasztos és fontos misszióját esztelte, ettől az alapvető munkától várja a haza erkölcsi és szellemi, de anyagi boldogulását is.

A kedélyes együttlétnék a késő délutáni órák vetettek véget. Sz. J.

KÖZGAZDASÁG.

* Borászati szakosztályi ülés. A Zempléni Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya folyó hó 15-ikén délután 2 órakor ülést tart. Az ülés legfontosabb tárgyát a tokaji borértékesítés megoldásának újabb — a múlt ülésből kiküldött s folyó hó 7-én összeült bizottság által a további tárgyalások alapjául elfogadott — tervezete képezi.

Ha

még nem járhatja, okvetlen fizesse elő január hó elsejével az elismert legjobb napilapot:

„AZ UJSÁG”-ot.

Megrendelő cím:

„AZ UJSÁG” Budapest.

Egyes példányok minden ujság-elárusítónál kaphatók.

TÖRVÉNSZÉK.

§ Érdekes rágalmasági per. Dr. Sárváry Ferenc volt szerencsi ügyvéd újabb érdekes perével foglalkozott folyó hó 7-én a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék. Egy évvel ezelőtt Eiserth István főügyész-helyettes eljettette a vádat egy oly perben, melyben a panaszost dr. Sárváry képviselte. Sárváry felelősséget jelentett be, melyben alaptalan rágalmasági kitételekkel illette a főügyész-helyettest. Az igazságügyminiszter felhatalmazására Eiserth nyomban megindította Sárváry ellen az eljárás hatóság eleni rágalmasági címén. A tárgyaláson, melyen Ferenczy Sándor törvényszéki bíró elnökölt, a közvédat Török Géza kir. ügyész képviselte. A büntető tanács tagjai Fejes Ernő s dr. Nagy Béla voltak. Dr. Sárváry maga védte magát. A bíróság a tör-

vényes eljárás megejtése után büntetésnek mondta ki dr. Sárváryt és a nagyszámú enyhítő körülmények figyelembevételével 100 kor. fő s 50 figyelembevételére ítélte. Az ítélet ellen ugy az ügyész, mint a vádlott felelősséget jelentettek be.

NYILT TÉR.*)

SZEGŐ
SÁNDOR

karácsonyi nagy vásárja

e hó végéig tart.

Blusok

Aljak

Pongyolák

Kosztümök

Női felöltők

Gyermekruhák

Fehérneműek

Szörmeárúk

Keztyűk

Harisnyák

Nyakkendők

Övek

Kötények

Zsebkendők

Szalagok

Csipkék

Himzések

Kézimunkák

és

Anyagok

és az összes

czikkek

még eddig
nem létezett

olcsó

árban

igen sok

czikk

fél árban

is.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Lapunk azon t. munkatársait, akik karácsonyi lapszámunk részére közleményeket szántak — felkérjük, hogy azokat szerkesztőségünk címére legkésőbb folyó hó 18-ig beküldeni sziveskedjenek.

G. J. E kérdéssel most lapjaink tülton sokat foglalkoznak. Ez az oka, hogy mellőznünk kell a puszkaporos levegőben.

Laptulajdonos:

Ehler Gyula.

FIGYELEM!

Mindenkit érdekel, hogy hol lehet a legolcsóbban

órát és ékszer vásárolni.

Saját érdekében mindenki már az első próbavásárlásnál meggyőződhet arról, hogy csak az alanti cégnél.

A vétel nem kötelező.

Ugyanott órák és ékszerek javítása a legjobban és legolcsóbban eszközölnétek.

Szíves pártfogást kér

kiváló tisztelettel

Groszman Bertalan

órás és ékszerész

Sátoraljaujhely, fűtőca,
a Vadász-kürt-tel szemben.

Reményi Vendel

többszörösen kitüntetett cipész üzlete

Sárospatakon.

— Alapított 1869. évben. —

Készít jótállás mellett hölgyek és urak részére legújabb divat szerinti cipőket és csizmákat.

Sátoraljaujhelyben a mértékvetelt meghívásra magam eszközölöm, vidékről a láb korrajza és egy pár használt cipő küldendő be.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett küldetnek meg.

„Az ágybavizeléstől” azonnal megszabadul általunk. „Ébredj fel” törvényesen védett szerünk-től. Kor és nem megadása szükséges, tudakozás ingyen.
Intit. Aesculap Nr. 482.
REGENSBURG, Bajorország.

15/1909. Bsz.

Hirdetmény.

Alsómihályi község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkben előirt helyszini eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1909. évi december hó 20-ik napján, az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik a tjkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében a szükséges adatokat megszereznék iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedés kedvezményétől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzéssel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmezzenek, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Sátoraljaujhely, 1909. évi december hó 2.

A betétszerkesztő bizottság:

Sági Ármin,
betétszerk. tkvezető.

Hrdina Kálmán,
kir. albiró.

Már megjelent

„Zemplén Naptára”

Ara 1 korona.

Kapható kiadóhivatalunkban.

Hölgyek szenzációja

az olcsóságáról közismert **KUN SOMA** női divat áruháza

Sátoraljaujhely, Főutca 16. szám, (megyeházzal szemben.)

Miután alkalmam volt, óriási igen előnyös bevásárlást **karácsonyi occasió-árakban** eszközölni, b. tudomására adom a nagyérdemű hölgyközönségnek, hogy **bevásárlásait karácsonyi ajándékokban** és egyéb szükségleteikben már most saját kényelmük szempontjából tolongás elkerülése miatt teljesíteni sziveskedjenek, mert

Kun Soma áruházát naponta 400 vevő látogatja.

Az árak minden eddigi kiárusítás árait jóval felülmúlják.

Egyes reklámcikkek árai:

Sima selyem	60 kr.-tól felj.	Tennis flannel	18 kr.
Csíkos blousselyem	80 " "	Kartonok	19 " "
Taft selyem	78 " "	1 vég vászon 4 f.	75 kr.-tól felj.
Ruha szövetek	35 " "	Barchettek	22 " "

Nagy választék filé-, tüll- és légesipkeszövetekből minden létező színben. — Ezekon kívül számos divatezikk, u. m. selymek, bársonyok, blouszövetek stb. — Cseppmentes posztó minden színben bámulatos olcsó árban. — Óriási nagy raktár fehérművekben. — Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök. — Vidéki megrendeléseket bérmentve szállítok.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Mélyen leszállított árak!

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék!!

Honi ipar.

Torontáli csomózott szmirna szőnyegek

nagy választékban baphatók

BLUM GÉZA

butor és szőnyeg-áruházában Sátoraljaujhelyben.

Megrendelhetők bármily nagyságban, szíjben és rajzban.

Minőség mintákkal és rajzokkal szívesen szolgálók, kivánságra személyesen is bemutatom.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök.

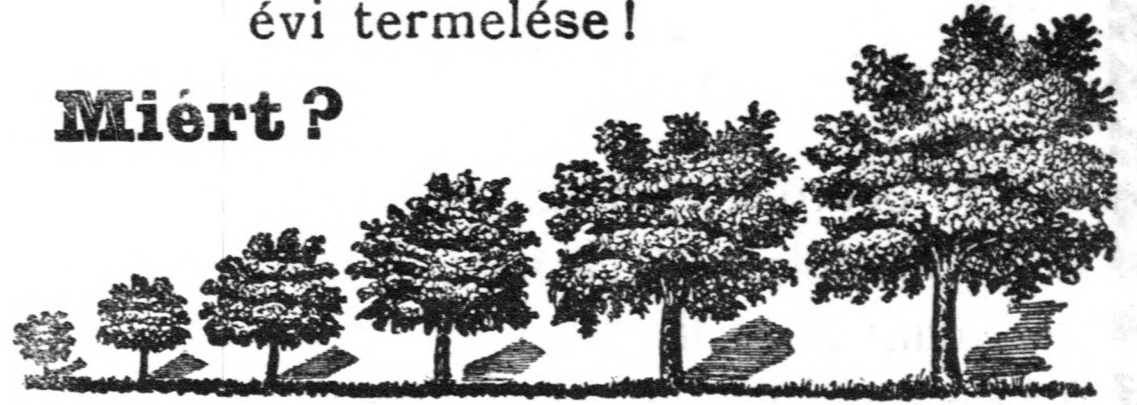
Áraim igen mérsékeltek.

Igy növekedett

a KAZINCI KÖSZÉNBÁNYA R-T. BUDAPEST V. Váci-körút 16.

évi termelése!

Miért?

1903:	1904:	1905:	1906:	1907:	1908:
5400	9600	6000	9600	10,600	11,800
					években
					waggon

Mert a **kazinci szén** szobafűtésre, kazántüzelésre, cséplésre egyaránt kitűnően beválik.

Árverési hirdetmény.

Varannón, a Főtéren levő házamat önkéntes árverésen eladom.

A ház tiszta jövedelme — leszámítva adók, biztosítás és javítások — 1200 korona évente. Kikiáltási ára 22600 korona. Árverési határnap 1909. december 27., délelőtt 9 óra.

Guseó Péter,
tulajdonos.

Kiadó lakás.

A Központi Takarékpénztár tulajdonát képező, a Tűzoltó-tér 19. szám alatt lévő házában több rendbeli lakás azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Sátoraljaujhelyi Központi Takarékpénztár, mint tulajdonos.

Husárak.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a marha árak csökkenése folytán a husneműeket mai naptól a következő árakban árusítom:

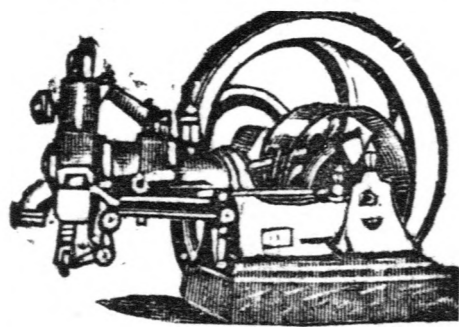
Marhahus	kilója	40, 44, 48 és 52 krajczár
Sertéshus	"	68 és 72 "
Borjuhús	"	62 és 76 "

Sátoraljaujhely, 1909. december 10.

Bolgáry.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállítzakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat — valamint Szívógázmotorokat.

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

Egyetemes generatorunkkal

a tényleges 10óró óránként csak 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. ☎ Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek.

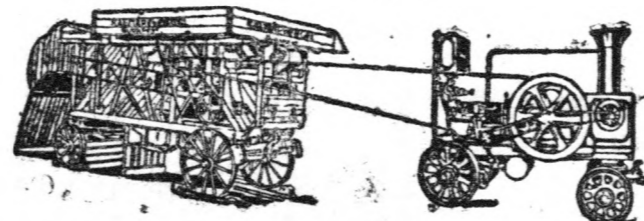
Számtalan első díjakkal, díszoklevelekkel kitüntetve

KALMÁR és ENGEL

motor és gépgyára

Budapest V., Lipót-körút 22.

Ajánlja úgy cséplőgépet, mint malomüzemre legegyszerűbb benzinmotorjait, benzinlokomobiljait, valamint szívógázmotorjait, melyet V., Lipót körút 22. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!

Egyedül létező ujdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Olcsó árak részletfizetésre.

Ágybavizelés.

Azonnali szabadulásért jótállás. Felvilágosítás díjtalan. Kor és nem megadandó! Fényes köszönő levelek. Orvosiilag ajánlva.

„SANITAS” intézet

VELBURG P. 275. Bayern.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótlék

egy régjónak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közszenyénél, és a meghűléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és újszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat elnökétől.

1078.
1909. szám.

Meghívó.

A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat t. tagjait folyó évi december hónap 22-én (szerdán) d. e. 10 órára Perbenyikbe, a nyelési nagyterembe a f. évi október hónap 22-én tartott társulati közgyűlés 4. c) számú határozatából folyólag

rendkívüli közgyűlésre

hivom össze.

A közgyűlés egyetlen tárgya a teherviselési aránykulccsal összefüggő kérdések tárgyalása s e tekintetben való javaslatlattel végett egy bizottság szervezése s a bizottság tagjainak megválasztása.

Perbenyik, 1909. évi november hó 29-én.

Hazafias üdvözlettel:

Gróf Mailáth József,
t. elnök.

Fogtechnikai műterem.

Sátoraljaujhely. — (Külön bejáratl.) — Jókai-utca 41.

Fogak és fogsorok szájpádlás nélkül. — Aranyfogkoronák, aranyhidak és mindennemű kaucsuk fogzatok.

A gyökerek eltávolítása fölösleges.

Javításokat és régi fogsorok átalakítását is elfogad.

STERCZ JENŐ,
műfogász.

ALAPITTATOTT 1900. ÉVBEN

Első Sátoraljaujhelyi Mechanikai Hordógyár

Deutsch, Blum és Társai

SÁTORALJAUJHELY.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani tetemesen megnagyobbított és gőzgépekkel berendezett

Hordógyárunkat,

hol bor, sör, szesz, likőrös, szörp, olaj és petroleumos hordók minden nagyságban készíttetnek.

Elvállalunk szesz és sörgyárak berendezését, valamint szüretelő edények készítését és minden e szakmába vágó munkákat.

Kiváló tisztelettel:

Első Sátoraljaujhelyi Mechanikai Hordógyár

DEUTSCH, BLUM ÉS TÁRSAI

(Ezelőtt: Deutsch Adolf és Simon.)

MEGHIVÓ.

A Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár

t. részvényesei

folyó évi december 30-án d. u. 3 órakor

az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

Sátoraljaujhely, 1909. decz. hó 2-án.

Az igazgatóság.

Tárgy:

Az alapszabályok 33. §-ának módosítása.

3319/1909. tk. szám.

Hirdetmény.

A Bányapataka község urb. erdő és legelő telekkönyvezése eszközöltetett; ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. t.-cz. és az 1891: XVI. t.-cz. a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tételük közzé:

1. Hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítést is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §-ának b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. § a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetükt 6 (hat) hónap alatt, vagyis 1910. évi június hó 20-ik napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányaira nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, akik 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak esetében ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítést is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat (6) hónap alatt, vagyis 1910. évi június hó 20-ik napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2-ik pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz hat (6) hónap alatt, vagyis 1910. évi június hó 20-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az átalakítások közbejött téves bevezetéséből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csakis időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket átvehetik a tkvi hatóságnál.

Varannó, kir. jbiróság mint tkvi hatóság, 1909. decz. 1-én.

Kail, kir. járásbiró.